

color: #fff - колір тексту.

Блок **menu** робимо фіксованим для того, щоб він відображався завжди в одному і тому ж місці. Саме меню реалізовано за допомогою списку, параметри якого задано у *style.css*. Для слайдера використано окремий блок.

Закінчивши усі редагування файлів **index.html** та **style.css** головна сторінка нашого шаблону буде мати вигляд, представлений на рис. 3.

Рис. 3. – Вигляд головної сторінки шаблону

Розроблений шаблон відповідає ергономічним вимогам: володіє простим і зручним інтерфейсом та виконаний у колірній

Створений шаблон можна використовувати як основу для проектування веб-ресурсів організацій, що надають сервісні послуги по обслуговуванні інтерактивного та кабельного телебачення так і для конструювання навчальних сайтів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Что такое интерактивный сайт? Разработка интерактивных сайтов [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://webstudio2u.net/ru/site-develop/444-interactive-site.html>
2. Веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B5%D0%B1-%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82>
3. Дизайн сайтів. Як самостійно зробити шаблон сайту? [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://webstudio2u.net/ua/design-site/257-template-how-to.html>

Коцюра І.

Науковий керівник - доц. Кондратюк В.Л.

ВИВЧЕННЯ ПРАВИЛ БЕЗПЕЧНОЇ ПРАЦІ НА УРОКАХ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ЗАГАЛЬНООСВІТНІ ШКОЛІ

Безпека праці – це система організаційних і технічних заходів і засобів, що запобігають впливу небезпечних виробничих чинників на організм працюючих[1, с. 38].

Завданням безпеки праці є вивчення виробничого середовища та його чинників, що прямо або опосередковано призводять до появи небезпечних умов чи небезпечних дій, які можуть закінчуватися нещасними випадками, гострими професійними захворюваннями або отруєннями і розробка запобіжних організаційних чи технічних заходів.

Метою статті є вивчення правил безпечної праці на уроках профільного навчання у загальноосвітній школі.

Багато вчених з давніх часів вивчали умови праці та безпеки людини. У своїх дослідженнях умови праці розглядали Арістотель, Гіпократ, Агрікола (до н.е.). У XVIII ст. М.В. Ломоносов написав основоположні роботи з безпеки праці в гірничій справі. На початку XIX ст. поставленій проблематиці приділяли певну увагу К. Маркс та Ф. Енгельс. Значний внесок у розвиток теорії безпеки внесли видатні

вчені: В.Л. Кирпичев, А.А. Пресе, Д.П. Нікольський, В.А. Левицький, С.І. Каплунита інші[3].

У Законі України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 р. (зі змінами й доповненнями) вказано основні положення щодо реалізації права громадян на охорону життя та здоров'я. Дія цього Закону також поширюється на учасників навчально-виховного процесу. Зокрема в Законі України «Про загальну середню освіту» від 13 травня 1999 р. № 651-XIV (зі змінами й доповненнями) вказано, що загальноосвітній навчальний заклад має забезпечити нешкідливі та безпечні умови навчання, режим роботи, умови для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я, сформувати гігієнічні навички та засади здорового способу життя учнів (вихованців).

Одним із головних завдань теорії й практики безпеки життєдіяльності в навчально-виховних закладах є питання підвищення рівня безпеки, що вимагає проведення ідентифікації (виявлення) та оцінювання наслідків негативного впливу небезпек на життєдіяльність дітей.

Одним із головних завдань сучасних навчальних закладів є створення безпечних умов праці для дітей різного віку, зокрема на уроках трудового навчання. Для цього слід проводити інструктажі та створювати сприятливі умови праці. Перед початком уроку у кабінеті чи навчальні майстерні завідувач кабінету або класний керівник проводить первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності. Особливу увагу слід звернути на безпечне поводження з електроприладами та дотримання правил пожежної безпеки, оскільки необережне поводження з електричним приладдям може призвести до ураження електричним струмом або виникнення загоряння, пожежі.

Такі правила також слід розмістити на стенді (у куточку трудового навчання) на видному місці. Під час первинного інструктажу слід звернути увагу учнів на плакати й таблиці з охорони праці та безпеки життєдіяльності, що нагадуватимуть їм про необхідність виконувати вимоги, які дадуть змогу зберегти здоров'я і життя.

Первинний інструктаж проводиться перед виконанням кожного навчального завдання, пов'язаного з використанням різних матеріалів, інструментів, приладів, механізмів на початку уроку, заняття, практичної роботи; на початку вивчення кожного нового предмета (розділу, теми) навчального плану (програми) - із загальних вимог безпеки, пов'язаних з тематикою і особливостями проведення цих занять. Первинний інструктаж реєструється в журналі обліку навчальних занять виробничого навчання на сторінці предмета в розділі про запис змісту уроку, заняття.

Поточний інструктаж проводиться для виправлення помилок, які виникли в процесі виконання практичної роботи. Як правило, поточний інструктаж проводиться індивідуально, а якщо однакові помилки допускають ряд учнів, то проводиться поточний інструктаж для всього класу-фронтальний.

Заключний інструктаж учитель проводить у кінці уроку. Мета його - підбиття підсумків уроку, виконаної роботи.

На уроках трудового навчання учні користуються гострими, важкими предметами, виконують практичні роботи в процесі якої учні можуть поранитись або поранити однокласника. Тому для забезпечення безпечних умов перебування в навчальні майстерні учням слід дотримуватись таких правил:

- заходити у майстерню можна тільки з дозволу учителя;
- одягнути спецодяг, застібнути його на усі гудзики та зав'язати на усі зав'язки;
- дістати необхідні речі для виконання теоретичних або практичних робіт. Непотрібні речі слід прибрати;
- працювати тільки справними інструментами;
- виконувати тільки ті роботи, які задав учитель на своєму робочому місці;
- інструментами працювати обережно та бережливо;
- використовувати інструменти та технологічне обладнання лише за призначенням;
- не чіпати без дозволу учителя верстат, не натискати кнопки та не крутити рукоятки;
- під час роботи не розмовляти, не заважати іншим;
- коли учитель звертається до всіх учнів припинити роботу й уважно вислухати зауваження, інструктаж;
- стружку ні в якому разі не здувати, її слід обережно змитати спеціальною щіткою;
- робоче місце залишити після роботи чистим, інструменти складеними;
- про всі нестандартні ситуації (травми, вихід з ладу верстатів, поламак інструментів) відразу доповідати учителя для вжиття необхідних заходів;
- під час перерви всі учні виходять із майстерні.

Для того щоб забезпечити безпечні умови праці перед кожним видом роботи, а також на початку кожної практичної роботи вчитель повинен ознайомити учнів з правилами техніки безпеки та навчити при цьому учнів надавати необхідну першу допомогу потерпілому при різних видах травм, які можуть трапитись під час практичних занять у навчальних майстернях.

Для створення безпечних умов праці кабінет трудового навчання слід розміщувати на першому поверсі, ізолювано від інших навчальних приміщень (в окремих блоках, торцях будівель) з

улаштуванням звукоізолюючих стін і перекриттів. Дозволяється розміщувати навчальні майстерні у цокольному поверсі за наявності достатнього природного освітлення, а також в окремій будівлі за умови обладнання гардеробу й санітарних вузлів. Міжшкільні майстерні повинні мати самостійну ділянку.

Кабінети трудового навчання і майстерні мають бути забезпечені аптечкою з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги; первинними засобами пожежогасіння відповідно до Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України. На видному місці слід розмістити Інструкцію з надання першої долікарської допомоги, у якій необхідно вказати адресу й телефон найближчої лікувально-профілактичної установи, що в разі необхідності може надати медичну допомогу.

Для уникнення небезпечних умов учнів у класах трудового навчання також слід дотримуватися належного забезпечення освітлення. Найменша освітленість горизонтальних поверхонь на рівні 0,8 м від підлоги в приміщеннях повинна бути: у майстерні з обробки металу і деревини, при люмінесцентних лампах — 300 лк, при лампах розжарювання — 150 лк.

Підлога приміщень майстерень має бути теплою і сухою з матеріалів, що легко миються. Матеріал підлоги повинен бути стійким до механічних ударів, не просочуватись мастилами та агресивною рідиною. Якщо підлога в майстерні цементна, то на робочих місцях учнів мають бути дерев'яні настили.

Відповідно до будівельних норм та правил пожежної безпеки двері майстерень повинні відчинятися назовні. Стіни мають бути покритими фарбами світлих тонів жовтого, блакитного, бежевого, зеленого кольорів; стелі, двері, віконні рами — білими. При цьому використовують фарби, що створюють матову поверхню. Приміщення майстерень мають бути обладнаними опаленням та вентиляцією.

Опалення має забезпечувати рівномірну температуру, можливість регулювання ступеня нагріву приміщення і незалежного вмикання і вимикання опалювальних секцій [4, с. 57].

Ще одним із важливих чинників безпечних умов праці в майстернях трудового навчання — є відповідні правила вимог до робочого місця учня: робочі місця в майстернях для трудового навчання мають бути обладнані спеціальними пристроями, такими як тумбочки, висувні ящики, шафи, інструментальні полиці або стелажі для зберігання інструментів, захисних окулярів, креслень тощо; при цьому заготовки та інструменти не мають виступати за межі робочої площини стелажа [2]. Облаштовуючи робоче місце учня, важливо також пам'ятати, що ті інструменти й матеріали, якими учень користується правою рукою, розміщують з правого боку, а ті, що лівою — з лівого.

Щоб інструменти й матеріали для роботи не стали причиною пошкоджень і травм їх слід зберігати в зручному, безпечному місці. Для цього до столів прикріплюють універсальні підставки з гніздами. Виготовляють їх з фанери й рейок. Для зберігання індивідуальних інструментів і зручного користування ними учням бажано мати спеціальні робочі папки [3, с. 79].

Отже, можна сказати, що дотримання та виконання всіх запропонованих вимог щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці учня дає змогу створити безпечні й сприятливі умови для успішного навчання та збереження життя й здоров'я учнів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Винокурова Л.Є. Основи охорони праці: Навчальний посібник для професійно технічних навчальних закладів/Київ:факт, 2005р.
2. Мунтян Т. Локальні документи щодо безпечних умов навчання та праці / Т. Мунтян. - К.: Шкільний світ, 2010. - 128 с.
3. Скобло Ю. С., Соколовська Т. Б., Мазоренко Д. І., Тищенко Л. М., Троянов М. М. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник [для вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації] / Ю. С.Скобло, Т. Б.Соколовська, Д. І.Мазоренко, Л. М.Тищенко, М. М.Троянов. - К.: Кондор, 2008. - 422с.
4. Катренко Л. А., Пістун І. П. Охорона праці в галузі освіти / Л. А.Катренко, І. П.Пістун. - Суми: Університетська книга, 2001.